

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>203 Садівництво та виноградарство</u></p> <p>Рік навчання: <u>4-й</u>, семестр <u>8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Рослинництва та садівництва</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к. с.-г. н., доц. Паламарчук Інна Іванівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>pal_inna@vsau.vin.ua, palamar-inna86@ukr.net</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Органічне виробництво» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Органічне виробництво» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей – розробляти, удосконалювати і реалізовувати прогресивні органічні технології вирощування продукції плодкових, ягідних, овочевих культур та винограду.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є вивчення способів та технологій вирощування плодкових, овочевих культур та винограду в умовах органічного сільськогосподарського виробництва та отримання екологічно чистої продукції. Зокрема поглиблення знань здобувачів щодо використання

біологічних засобів захисту рослин, високопродуктивних сортів та гібридів, використання органічних добрив, сівозмін, біодобрив та мікоризних препаратів.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка здобувачів щодо вирощування плодових та овочевих культур на основі інтенсифікації спеціалізованих господарств різних категорій, вивчення технології вирощування плодових та овочевих культур з використанням сучасних технологічних прийомів.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

Інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (плодівництво, овочівництво, виноградарство, ягідництво, грибівництво, рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, ґрунтознавство, механізація, захист рослин);

СК8. Здатність використовувати факти і досвід новітніх сучасних досягнень у садівництві і виноградарстві;

СК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

ПРН8. Володіти методами опрацювання даних у садівництві і виноградарстві.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами),

робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Поняття, принципи та вимоги до органічного виробництва	2	2	10
2	Особливості обробітку ґрунту за органічного землеробства.	2	2	10
3	Перехід до органічного виробництва.	2	2	10
4	Особливості росту та живлення рослин за органічної технології.	2	2	10
5	Захист плодово-ягідних та овочевих рослин від хвороб та шкідників за органічного виробництва.	2	2	10
6	Боротьба з бур'янами за органічного виробництва.	2	2	
7	Сівозміни в органічному виробництві.	2		10
8	Особливості технології вирощування зерняткових культур за органічного виробництва.	2	2	10
9	Особливості технології вирощування кісточкових культур за органічного виробництва.	2	2	10
10	Особливості технології вирощування ягідних культур за органічного виробництва.	2	2	10
11	Особливості технології вирощування горіхоплідних культур за органічного виробництва.	2	2	10
12	Особливості технології вирощування овочевих культур родини пасльонові за органічного виробництва.	2	2	
13	Особливості технології вирощування овочевих культур родини гарбузові за	2	2	

	органічного виробництва.			
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання самостійної роботи здобувачами здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	28	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, вирішення ситуаційних задач, обговорення проблемних питань

3	Індивідуальне завдання	28	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт заходів	24	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Досвід виробництва та маркетингу овочів в Україні : монографія / Ю.І Сологуб та ін. Харків : Майдан, 2005. 320 с.
2. Калетнік Г.М., Лутковська С.М. Екологічна модернізація, сталий розвиток, органічне виробництво, екологічна безпека сталого розвитку АПК : монографія. Вінниця : ВНАУ, 2022. 356 с.
3. Логоша Р. В., Мазур К. В., Кричковський В. Ю. Маркетингове дослідження ринку овочевої продукції в Україні : монографія. Вінниця. ТОВ «ТВОРИ», 2021. 344 с.
4. Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні : монографія / В.Ф. Камінський та ін. Київ : Аграрна наука, 2016. 592 с.
5. Писаренко В.М., Писаренко П.В., Пономаренко С.В., Шаповал В.Ф. Органічне землеробство для приватного сектора : монографія. Полтава, 2017. 140 с.
6. Стецишин П. О., Пиндус В. В., Рекуненко В. В. Основи органічного виробництва. Вінниця: Нова книга. 2011. 549 с.

Додаткова література

1. Балашова Г.С., Нетіс І.С., Юзюк С.М., Котов Б.С., Юзюк О.О. Ефективність біологізованої технології вирощування картоплі за краплинного зрошення в умовах Півдня України. *Агроекологія, радіологія, меліорація*. 2021. № 5. С. 60-64.
2. Васильченко Н.В. Органічне виробництво плодово-ягідної продукції як перспективний напрям садівництва в Сумській області. 2020. *Садівництво*. Вип. 75. С. 228-234
3. Куц О.В., Духін Є.О., Духіна Н.Г., Рудим Ю. А., Ярошно Н.С., Щербак Л. А., Іллюшенко Г. Я. Вплив біологізованої системи удобрення та формування насінневого куща на урожайність насіння буряку столового сорту Багрянний. *Овочівництво і багтанництво*. 2022. Вип. 72. С. 71-78.
4. Лимар В.А.. Лимар А.О. Біологізована технологія вирощування кавуна за краплинного зрошення. *Овочівництво і багтанництво*. 2021. Вип. 70. С. 36-44.

5. Логоша Р. В., Мороз І. О., Кричковський В. Ю. Потенціал і проблеми розвитку вітчизняного ринку органічного овочівництва. *Бізнес-Інформ.* 2019. №1, С.215-220.
6. Матвієнко М.В., Бублик М.О., Китаєв О.І., Ходаківська Ю.Б. Енергоощадна технологія вирощування інтенсивного грушевого саду екологічного спрямування. *Садівництво.* 2018. Вип. 73. С. 58-65
7. Нагорна Л.В., Юдицька І.В. Екологічно безпечні заходи регулювання чисельності шкідливих організмів у персикових (*Persica vulgaris* Mill.) насадженнях. 2020. *Садівництво.* Вип. 75. С. 120-126
8. Нагорна Л.В. Ефективність біодеструкторів проти кокомікозу черешні (*Cerasus avium* Moench.). 2020. *Садівництво.* Вип. 75. С. 127-131
9. Паламарчук В.Д., Кричковський В.Ю. Ефективність використання дигестату при вирощуванні моркви та буряків столових. *Корми і кормовиробництво.* 2020. Вип. 90. С. 68-92
10. Паламарчук В.Д., Коваленко О.А., Кричковський В.Ю. Підвищення ефективності біогазових комплексів за рахунок використання дигестату під час вирощування сільськогосподарських та овочевих культур. *Зрошуване землеробство.* 2020. Вип.73. С. 95-101
11. Славгородська Ю.В. Виробництво органічної продукції в Україні: стан та перспективи. *Вісник Полтавської державної аграрної академії.* 2016. № 4. С. 49-54.
12. Смігунова, О.В. Ільїн О.А. Стан та перспективи розвитку виробництва органічної продукції в Україні. *Український журнал прикладної економіки.* 2020. Том 5. № 4. С. 98-105
13. Ткаченко А.С. Стан та перспективи органічного сільського господарства у регіонах України. *Вісник Полтавської державної аграрної академії.* 2018. № 2. С.49-54
14. Шевченко О.О., Вдовиченко А.В. Перспективи розвитку органічного землеробства в Україні на прикладі Київської області. *Економіка АПК.* 2016. № 1. С. 33-46.

Інформаційні ресурси

1. Інститут овочівництва і баштанництва. Інтернет-джерело. Режим доступу: <https://ovoch.com/ua/>
2. Офіційний сайт «МАКОШ». Мінеральне живлення рослин. URL: <https://makosh-group.com.ua/pro-kompaniyu/>
3. «ОРГАНІК-Д» URL:<https://organic-d.com.ua/pro-kompaniyu/>
4. Офіційний сайт «ВТУ-ЦЕНТР». Біологічні препарати. URL: <https://btu-center.com/>
5. Наукові ресурси. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>

6. Електронні ресурси. Національна парламентська Бібліотека України. URL: <http://nplu.org/article.php?id=2>

7. Інститут садівництва Національної Академії Аграрних Наук України. URL: <http://sad-institut.com.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60 % підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10 % за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30 % підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	5
2	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
3	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	5
7	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
8	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної

навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни